[2024] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 391: 2024 ਆਈ. ਐਨ. ਐਸ.ਸੀ. 603

ਡੋਲੀ ਰਾਣੀ ਸਾਹਾ

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਸੰਘ

(2024 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 8605)

09 ਅਗਸਤ 2024

[ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ., ਜੇ.ਬੀ. ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ ਅਤੇ ਮਨੋਜ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਟਰੇਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਮੁਸਾਫਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।

ਹੈੱਡਨੋਟੈਸਟ

ਰੇਲਵੇ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 1987 ਐੱਸ. 16 ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ, 1989-ਐੱਸ. 124A - ਰੇਲਵੇ ਹਾਦਸਾ - ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪੀੜਤ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਯਾਤਰੀ - ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ - ਛੁੱਟੀ - ਰੇਲਗੱਡੀ 'ਤੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ ਉਸਦੀ ਮੌਤ - ਪੀੜਤ ਦੀ ਭੈਣ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਸ਼ੁੱਧਤਾ:

ਮੌਜੂਦਾ: ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਰੇਲਵੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬੋਝ ਦਾਅਵੇਦਾਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੋਝ ਫਿਰ ਰੇਲਵੇ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਟਿਕਟ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਯਾਤਰੀ ਸੀ। ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਪੀੜਤ ਦੀ ਭੈਣ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰੇਲਗੱਡੀ 'ਤੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਉਸਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ - ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਫਿਰ ਰੇਲਵੇ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਯਾਤਰੀ ਸੀ। ਰੇਲਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਯਾਤਰੀ ਦਾ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਲਗਭਗ ਹਨ - ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਜਦੋਂ I.O ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਲਗਭਗ ਅੱਧੇ ਦਿਨ ਰੇਲਗੱਡੀ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਗਿਆ

ਸੀ - ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਅੱਧੇ ਦਿਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਅੰਤਰ ਅਨੁਪਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰੇਲਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਯਾਤਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ, ਰੇਲਗੱਡੀ ਤੋਂ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੀੜਤ ਦੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਣੀ ਗਈ ਰਕਮ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੋਵਾਂ ਰਕਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ - 2003 ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਯਾਤਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 4,00,000 ਰੁਪਏ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ) ਨਿਯਮ 1990 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ I ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਅੱਜ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੱਕ ਇੱਕ ਯਾਤਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 8,00,000 ਰੁਪਏ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ 22 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਜੀ.ਐਸ.ਆਰ. 1165(E) ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਪੀੜਤ ਦੀ ਭੈਣ 8,00,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਪੀੜਤ ਦੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 13-17, 19-21]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਰੀਨਾ ਦੇਵੀ [2018] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 417: (2019) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 572; ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਧਾ ਯਾਦਵ [2019] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 741: (2019) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 410; ਕਾਮੁਕੇਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ [2023] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 399: (2023) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 642 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਰੇਲਵੇ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ 1987; ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ 1989; ਰੇਲਵੇ ਹਾਦਸੇ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ) ਨਿਯਮ 1990; ਰੇਲਵੇ ਹਾਦਸੇ ਅਤੇ ਅਣਚਾਹੇ ਘਟਨਾਵਾਂ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ) ਸੋਧ ਨਿਯਮ 1997।

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਰੇਲ ਦਾ ਸੱਚਾ ਯਾਤਰੀ; ਮੁਆਵਜ਼ਾ; ਰੇਲਵੇ ਹਾਦਸਾ; ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ; ਟਿਕਟ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ; ਅਨੁਮਾਨ; ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ; ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ; ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ; ਬਲੰਟ ਫੋਰਸ ਪ੍ਰਭਾਵ; ਗਲਤੀ ਦਾ ਹਾਸ਼ੀਏ; 22 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਜੀ.ਐਸ.ਆਰ. 1165(E) ਵਾਲੀ ਸੂਚਨਾ।

ਡੋਲੀ ਰਾਣੀ ਸਾਹਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2024 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8605

2014 ਦੇ ਆਰਪੀ ਨੰਬਰ 41 ਵਿੱਚ ਗੁਹਾਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 13.11.2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਅਭਿਨਵ ਹੰਸਰੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਨੇਹਾ ਕਲੀਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਬੈਨਰਜੀ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਈਸ਼ਾਨ ਸਵਰਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਚਿਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਗੌਤਮ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਸ਼ਾਂਤੂ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਮਰੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਆਰਡਰ

ਵਿਸ਼ੇ-ਸਾਰਣੀ

ਏ. ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀਆਂ.....2
ਬੀ. ਰੇਲਵੇ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ.....4
ਸੀ. ਰੇਲਵੇ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀਆਂ.....6
ਡੀ. ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਜ.....9

ਏ. ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀਆਂ

1. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਭਰਾ, ਸਵਪਨ ਕੁਮਾਰ ਸਾਹਾ, 5 ਸਤੰਬਰ 2003 ਨੂੰ ਕੇਐਮ 373/9, ਡੋਲਮਾ ਗੇਟ 'ਤੇ ਚੱਲਦੀ ਰੇਲਗੱਡੀ, (ਨੰਬਰ 5658; ਕੰਚਨਜੰਗਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ) ਤੋਂ ਘਾਤਕ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਬਾਅਦ, 8 ਸਤੰਬਰ 2003 ਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਰੇਲਵੇ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗੁਹਾਟੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੇਲਵੇ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ 1987 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ 4,00,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 17 ਮਾਰਚ 2009 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰੇਲਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ 29 ਸਤੰਬਰ 2010 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

3. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਗੁਹਾਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 7 ਜਨਵਰੀ 2014 ਨੂੰ 2010 ਦੇ ਐਮਐਫਏ ਨੰਬਰ 288 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (2014 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 41 ਵਾਲੀ) ਨੂੰ ਵੀ 13 ਨਵੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

4. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਭਿਨਵ ਹੰਸਾਰੀਆ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਬੈਨਰਜੀ, ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਈਸ਼ਾਨ ਸਵਰਣਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ 5 ਸਤੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਰੇਲਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਰੰਗੀਆ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ 6 ਨਵੰਬਰ 2003 ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਸੱਟ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ "ਬਲੰਟ ਫੋਰਸ ਇਫੈਕਟ" ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਸਮਾਂ ਅਠਤਾਲੀ ਅਤੇ ਬਹੱਤਰ ਘੰਟੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

6. ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੀ ਹੰਸਾਰੀਆ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ:

ਏ. ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ 1989 ਦੀ ਧਾਰਾ 124A ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੈਧ ਟਿਕਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, 3 ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਰੀਨਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ;4

ਬੀ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਉਸ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਗਿਆਯੋਗ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦਾ ਹੱਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; ਅਤੇ

ਸੀ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੰਨਣਯੋਗ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

7. ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੌਤ ਦੀ ਕਥਿਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ। ਇਸ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ।

8. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

B. ਰੇਲਵੇ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ

9. ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਵੱਲ ਮੁੜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ:

a. ਕੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲੀਆ ਰੇਲਗੱਡੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਯਾਤਰੀ ਸੀ;

b.ਕੀ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਘਟਨਾ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 123(c) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਘਟਨਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਸੀ; ਅਤੇ

C. ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਕੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ।

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਏ.ਡਬਲਯੂ.-1) ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ, ਦੀਪਕ ਸਾਹਾ (ਏ.ਡਬਲਯੂ.-2) ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ। ਦੋਵਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰੇਲਵੇ ਨੇ ਮੌਖਿਕ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਇਆ:

a. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਟਿਕਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ, ਜਿਸਦੀ ਲਾਸ਼ 8 ਸਤੰਬਰ 2003 ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸੀ;

b. ਨਾ ਤਾਂ ਏ.ਡਬਲਯੂ.-1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਏ.ਡਬਲਯੂ.-2 ਮੌਤ ਦੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਸਨ;

C. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰੇਲਗੱਡੀ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ

d. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। I.O ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 191 ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਰੇਲਗੱਡੀ ਤੋਂ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਨਵੇਂ ਤੱਥ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਆਈਓ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੁਪਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

11. ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 7 ਜਨਵਰੀ 2014 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

ਏ. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਰੇਲਵੇ ਟਰੈਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਈ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰੇਲਗੱਡੀ 'ਤੇ ਯਾਤਰੀ ਵਜੋਂ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ;
ਬੀ. ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਮੌਤ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਠਤਾਲੀ ਅਤੇ ਬਹੱਤਰ ਘੰਟੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 9 ਸਤੰਬਰ 2003 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 1:30 ਵਜੇ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ 5 ਸਤੰਬਰ 2003 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ; ਅਤੇ

C. ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਠੋਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਵਾਲ ਵਾਲੀ ਰੇਲਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯਾਤਰੀ ਵਜੋਂ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ 5 ਸਤੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਾਲੀ ਰੇਲਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯਾਤਰੀ ਵਜੋਂ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

12. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

a. ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ

b. ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ "ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ" 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢ ਸਕਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰੇਲਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਾਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ।

C. ਰੇਲਵੇ ਕਲੇਮਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀਆਂ

13. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੋਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਵਾਲ ਵਾਲੀ ਰੇਲਗੱਡੀ 'ਤੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰੀਨਾ ਦੇਵੀ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਸ ਧਿਰ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਰੇਲਵੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬੋਝ ਦਾਅਵੇਦਾਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੋਝ ਫਿਰ ਰੇਲਵੇ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਟਿਕਟ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਯਾਤਰੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਸ਼ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"29. ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਅਹਾਤੇ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਜ਼ਖਮੀ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਯਾਤਰੀ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਖਮੀ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਟਿਕਟ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਯਾਤਰੀ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬੋਝ ਦਾਅਵੇਦਾਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬੋਝ ਰੇਲਵੇ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਜਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ-ਦਰ-ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

14. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰੇਲਗੱਡੀ 'ਤੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਉਸਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਫਿਰ ਸਬੂਤ ਦਾ ਭਾਰ ਰੇਲਵੇ 'ਤੇ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਜਿਸਨੇ ਆਪਣਾ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਵਾਲ ਵਾਲੀ ਰੇਲਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਯਾਤਰੀ ਸੀ।

15. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਈਓ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿਰ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਸੱਟ ਕਾਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਨ ਅਤੇ "ਬਲੰਟ ਫੋਰਸ ਇਫੈਕਟ" ਕਾਰਨ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਠਤਾਲੀ ਤੋਂ ਬਹੱਤਰ ਘੰਟੇ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

16. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ 5 ਸਤੰਬਰ 2003 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਜਾਂਚ 9 ਸਤੰਬਰ 2003 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ ਲਗਭਗ 1:30 ਵਜੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ 5 ਸਤੰਬਰ 2003 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਠਤਾਲੀ ਤੋਂ ਬਹੱਤਰ ਘੰਟੇ ਬੀਤ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਆਈਓ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ 5 ਸਤੰਬਰ 2003 ਨੂੰ ਰਾਤ ਲਗਭਗ 11:15 ਵਜੇ ਰੇਲਗੱਡੀ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਸੀ।

17. ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਹੱਤਰ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ 6 ਦਸੰਬਰ 2003 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ ਲਗਭਗ 1:30 ਵਜੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਰੇਲਗੱਡੀ ਤੋਂ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਤੇਰਾਂ ਤੋਂ ਚੌਦਾਂ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿੰਡੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਲਗਭਗ ਅੱਧੇ ਦਿਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਅੰਤਰ ਅਨੁਪਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਆਈਓ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰੇਲਗੱਡੀ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਈਓ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਹੋਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰੇਲਗੱਡੀ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਵਾਲ ਵਾਲੀ ਰੇਲਗੱਡੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਯਾਤਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ, ਰੇਲਗੱਡੀ ਤੋਂ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ।

D. ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਜ

18. ਰੀਨਾ ਦੇਵੀ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"19. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਵਾਜਬ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਣੀ ਗਈ ਰਕਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੋ ਰਕਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਅਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸੀਮਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਾਠੀ ਮੈਨਨ [ਰਾਠੀ ਮੈਨਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, (2001) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 714, ਪੈਰਾ 30: 2001 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (Cri) 1311] ਅਤੇ ਕਲਾਂਡੀ ਚਰਨ ਸਾਹੂ [ਕਾਲੰਡੀ ਚਰਨ ਸਾਹੂ ਬਨਾਮ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬੀ ਕੇਂਦਰੀ ਰੇਲਵੇ, (2019) 12 ਵਿੱਚ ਟਕਰਾਅ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 387: 2017 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 1638] ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਤਾਪ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਦਿਓ [ਪ੍ਰਤਾਪ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਦਿਓ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਸਬਤਾ, (1976) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 289: 1976 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਐਲ ਐਂਡ ਐੱਸ) 52] ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਾਜਬ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ

ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਰਕਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"

ਰੀਨਾ ਦੇਵੀ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਰਾਧਾ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਕਾਮੁਕਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।6

19. ਰੀਨਾ ਦੇਵੀ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਿਆਜ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਣੀ ਗਈ ਰਕਮ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੋਵਾਂ ਰਕਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਰੀਨਾ ਦੇਵੀ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਿਧਾਂਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਸਲਾਮਤੀ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਧਾ ਯਾਦਵ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਦਾ ਲਾਭ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ, ਦੇਣਾ ਹੈ"।

20. 2003 ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਯਾਤਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 4,00,000 ਰੁਪਏ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ) ਨਿਯਮਾਂ 1990 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ । ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਣਚਾਹੇ ਘਟਨਾਵਾਂ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ) ਸੋਧ ਨਿਯਮਾਂ 1997 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਜ ਤੱਕ ਇੱਕ ਯਾਤਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 8,00,000 ਰੁਪਏ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ 22 ਦਸੰਬਰ 2016 ਦੀ ਜੀ.ਐਸ.ਆਰ. 1165(E) ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

21. ਰੀਨਾ ਦੇਵੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 8,00,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 30 ਸਤੰਬਰ 2024 ਤੱਕ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਤੱਕ ਛੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਹੋਵੇਗਾ।

22. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਕੋਕਰਾਝਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਤੇ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਨ ਧਨ ਖਾਤਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਡੀਐਲਐਸਏ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਨਿਰਵਿਘਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

23. ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

24. ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

*ਸਿਰਲੇਖ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਨਿਧੀ ਜੈਨ

<u>ਡਿਸਕਲੇਮਰ :-</u> ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ